

Līgums Nr. 2025/9.5/1 ZSTe

***VZST aktivitāte „Nozaru organizāciju
kapacitātes celšanas pasākumi”***

Pārskats

Ozolnieki, LLKC

2025

1. Par biedrību „Latvijas Zvejnieku federācija”

1.1. Vispārēja informācija par biedrību:

„LATVIJAS ZVEJNIEKU FEDERĀCIJA” ir biedrība, kura dibināta 1999. gadā (pēc sadarbības pārtraukšanas ar SO „Zivsaimnieku asociācija” (1996)) un reģistrēta LR Uzņēmumu reģistrā 1999. gada 20. oktobrī, ar reģistrācijas numuru 40008045672, tagadējā juridiskā adrese: O. Kalpaka iela 92 -25, Liepāja, LV-3405, Latvija.

Biedrības vadītājs, LZF Valdes priekšsēdētājs Ēvalds Urtāns, ievēlēts šajā amatā kopš 2002.gada 28. septembra. Biedrības Valdes locekļi ir Ēvalds Urtāns, Juris Dančauskis, Oskars Dančauskis, Uldis Kārklīšs un Einars Neilands.

1.2. Organizācijas mērķi un uzdevumi:

LZF darbības **mērķis** ir Latvijas piekrastes zvejniecības tradīciju saglabāšana, nozares attīstība, sabiedrības līdzdalības veicināšana zivju resursu apsaimniekošanā un pārvaldībā atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai un biedrības statūtiem.

1.3. LZF darbības uzdevumi :

- 1.3.1. zvejas, apstrādes un zivju tirdzniecības organizēšana, mārketinga un kooperācijas veicināšana;
- 1.3.2. zivju resursu atjaunošanas un aizsardzības pasākumu veikšana;
- 1.3.3. profesionālās izglītības atjaunošana;
- 1.3.4. ar zivsaimniecību saistītu projektu realizācija vai to veicināšana;
- 1.3.5. priekšlikumu izstrāde zivsaimniecībā valsts likumdošanai, pārvaldes un pašvaldību institūcijām;
- 1.3.6. ES zivsaimniecības un Latvijas likumdošanas konsultācijas;
- 1.3.7. palīdzības sniegšana LZF biedriem nelaimes gadījumos un pārējās situācijās, kad tā ir nepieciešama;
- 1.3.8. sadarbšanās ar nozares organizācijām Latvijā un Eiropas Savienībā;
- 1.3.9. piekrastes zvejniecības popularizēšana plašsaziņas līdzekļos.

- 1.3.10. jaunatnes iesaistīšana un izglītošana,
- 1.3.11. dalība projektos Latvijā un ārvalstīs.

1.4. Darbības metodes LZF mērķu un uzdevumu izpildei :

- 1.4.1. vietējo un ārvalstu naudas līdzekļu, iekārtu un citu vērtību piesaistīšana no fiziskām un juridiskām personām, organizācijām, fondiem un projektiem, nodrošinot to uzskaiti atbilstoši grāmatvedības standartiem un izlietojumu atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un projektiem;
- 1.4.2. komunikācija un sadarbība ar valsts un pašvaldību iestādēm, radniecīgām organizācijām Latvijā un ārpus tās robežām;
- 1.4.3. speciālistu piesaiste noteiktu uzdevumu veikšanai;
- 1.4.4. citu likumos atļauto darbību veikšana.

1.5. Latvijas Zvejnieku federācijas biedri:

Mūsu organizācijas biedri (24) ir:

- 1) piekrastes un iekšējo ūdeņu uzņēmējsabiedrības ar nodarbinātiem zvejniekiem,
- 2) arī atklātās jūras zvejas uzņēmumi un vietējie zivju pārstrādātāji,
- 3) asociētas biedrības ar dalību mūsu sēdēs un saskaņotu rīcību zvejniecības mērķu sasniegšanai,
- 4) fiziskas personas - vecbiedri un idejiskie atbalstītāji – Antons Vjaters un Inārijs Voits, kuri bija pie mūsu pirmsākumiem 1996.gadā,
- 5) sponsoru nav.

1.6. Sabiedriskās darbības pamatprincipi un virzieni.

- 1.6.1. Pārstāvam federatīvo principu – mūsu individuālie biedri ir tiesīgi veidot un darboties reģionālās biedrībās, lai veicinātu vietējo piekrastes un iekšējo ūdeņu

zvejniecību un vai veiksmīgu projektu realizāciju, piesaistot savus un ārējos finanšu resursus.

1.6.2. Aktīvākie biedrības „Latvijas Zvejnieku federācijas” valdes locekļi (5), kā arī ierindas biedri, iesaistās dažādu valsts institūciju darba grupās, komisijās – Rīgā un reģionos, it sevišķi, kad jārisina sasāpējuši jautājumi. Mūsu darbības princips ir atšķirīgs no lielūras zvejnieku ražotāju un vai profesionālajām reģionālajām biedrībām, kur to intereses aizstāv parasti tikai to valdes priekšsēdētāji. Mūsu organizācijas vadība ir policentriska un darbojas brīvprātīgi bez atalgojuma, jo piekrastes un iekšējo ūdeņu nozvejas apjoms un ienākumi, atšķirībā no kuģu zvejas un vai zivju apstrādes, nevar nodrošināt gada laika griezumā labi atalgotus zivsaimniecības politiķus.

1.6.3. Laika periodā no 2003.gada esam regulāri cīnījušies par mūsu biedrības biedru interešu aizstāvību – Zvejniecības likuma, MK Noteikumu un citu valsts normatīvo aktu izveidē – iekšējo ūdeņu un piekrastes zvejniecības saglabāšanā, attīstībā un zvejas nākotnes vīzijai Latvijā. Mūs kā Latvijas zvejnieku pārstāvjus labi zin LR Saeimā, Zemkopības ministrijā un VARAM, kā arī daudzās piejūras un iekšzemes pašvaldībās, šobrīd arī Baltijas jūras reģionā.

1.6.4. Sadarbojamies ar LLKC Zivju tīklu un zivsaimniecības vietējām Rīcības grupām – realizējot uz piekrastes reģionu attīstību virzītus projektus, lai veicinātu šī zivsaimniecības sektora saglabāšanu un iespējamo attīstību.

1.6.5. Starptautiskā sadarbība ir notikusi kopš 2003.gada – ar Zviedriju, Igauniju, Lietuvu, Poliju, Vāciju, Itāliju, Franciju, Spāniju, Šveici, Beļģiju, 2018.gadā ar MSC biroju Stokholmā (vadošā organizācija Londonā). 2019.gadā un 2020.gadā ar Kalmāras (Zviedrija) pašvaldību un citiem apaļā jūrasgrunduļa priekšizpētes projekta partneriem no Polijas, Dānijas, Somijas un Igaunijas. 2021.gadā sākām darbu pie lielāka projekta par apaļo jūrasgrunduli, piesaistot potenciālos partnerus no Bulgārijas, kā arī ņēmām dalību asociācijas “LIFE” Ģenerālajā Asamblejās, kā arī šogad 15.12.2023. 2023.gada beigās pēc 3 gadu priekšdarbiem – apaļā jūrasgrunduļa projekts ir nonācis finiša taisnē. 2024.gada sākumā ir sācies 3 gadu Interreg-Baltic projekts “Round Goby”, kur esam asociētais partneris.

1.6.6. 2025.gadā no 01-04.05.2025 piedalījāties Eiropas dienās Paderbornā (Vācija), kur prezentējām Latvijas Zvejnieku federāciju.

1.6.7. Piedalījāties EUROFISH konferencē (2025.jūnijs), pieredzes apmaiņas braucienā uz Somiju (2025.g.novembris), kā arī augstākā EK samītā un LIFE asamblejā Briselē (2025.gada 16.-18.novembris).

2.Informācija par biedrības “Latvijas Zvejnieku federācija” biedriem (2025.gada decembris)

Biedru sarakstā 2025. gadā ir 22 juridiskas un 2 fiziskas personas.

Liepājas reģions:

- 1) SIA „Sāmenis”, Reģ. Nr. 42103030302
- 2) IK „Asarītis”, Reģ. Nr. 42102030733
- 3) IK „Valentīns Vasars”, Reģ. Nr. 42102031033
- 4) IK „Saiva-1”, Reģ. Nr. 42102032151
- 5) SIA „Majoka”, Reģ. Nr. 42103025195
- 6) zv/s „Riediņi”, Reģ. Nr. 42101024320
- 7) zv/s „Kaija”, Reģ. Nr. 42101022724

Ventspils reģions:

- 1) SIA „Leču nēģi”, Reģ. Nr. 41203055322
- 2) zv/s „Rāmas”, Reģ. Nr. 41201006426
- 3) z/s „Meldri N”. Reģ. Nr. 41201012297
- 4) biedrība “Usmas ezera zvejnieki”, Reģ. Nr. 40008273945
- 5) zv/s “Vendzavas Valgums”, Reģ. Nr. 41201011253

Talsu reģions:

- 1) SIA „Rude-96”, Reģ. Nr. 41203007996
- 2) SIA „Pundiķi”, Reģ. Nr. 41203008436
- 3) SIA “NordFish”, Reģ. Nr. 40103995629

Tukuma reģions:

- 1) SIA „Nemo-Z” , Reģ. Nr. 40002023582
- 2) ZS „Jūras līcis”, Reģ. Nr. 50001004571

Rīgas reģions:

- 1) zv/s „Staģis -1”, Reģ. Nr. 50001010811
- 2) ZKS „Vecdaugava”, Reģ. Nr. 40003095037
- 3) SIA „Leste”, Reģ. Nr. 40103047955

Limbažu reģions:

- 1) SIA „Baņķis”, Reģ. Nr. 50003253041
- 2) Zv/s “Salmar”, Reģ. Nr. 441010295576

Valmieras reģions:

- 1) Zv/s „Meldri A. V.” , Reģ. Nr. 44101031867

Fiziskas personas:

Antons Vjaters, (Latvijas Jūrniecības savienības priekšsēdētājs, Trīszvaigžņu ordeņa kavalieris). Nav aktīvs, bet atbalsta saziņā vecuma dēļ.

Inārijs Voits, zivsaimniecībā saņēmis apbalvojumu , kā pirmais, “Par Mūža ieguldījumu”. Pēc uzaicinājuma piedalīties ZKP un citās augstāka līmeņa sanāksmēs – izsaka pamatotu viedokli ar faktiem, lai veicinātu piekrastes zvejniecības saglabāšanu mūsu valstī, kā arī palīdz projektu pieteikumos LJAZF mūsu biedriem.

3. Dalība Zemkopības ministrijas ZKP sēdēs, komisijās, darba grupās un sanāksmēs 2025.gadā

Biedrība „Latvijas Zvejnieku federācija” - tās valdes locekļi un aktīvākie biedri, arī 2025.gadā piedalījās zivsaimniecības politikas aktivitātēs – starptautiskajās, valsts un reģionu līmenī.

3.1. Zivsaimniecības konsultatīvā padome.

2025.gadā notikušas 2 Zivsaimniecības Konsultatīvās padomes sēdes – 20.05. un 23.09. Zemkopības ministrijā, kā arī bijušas 3 elektroniskās saskaņojuma procedūras (15.01., 20.02., un 15.12.). Piedalījāties visās sanāksmēs un saskaņošanās.

Zivsaimniecības Konsultatīvās padomes sēdē **20.05.2025** no LZF piedalījās I. Voits un O.Dančauskis.

Attiecībā uz izskatāmiem jautājumiem bija 4 informatīvie ziņojumi.

Tika izskatīti jautājumi par “Lielais Loms -2025” nominācijām un ikgadējās Zivsaimniecības konferences apvienošanu ar laureātu apbalvošanas ceremoniju, programmas zivsaimniecības attīstībai 2021-2027 rezultātu analīzei, kā arī par jaunu ZKP locekļu iesaisti. Sēdes gaita un LZF komentāri pieejami ZM mājaslapas ZKP sēdes protokolā.

Elektroniskajās saskaņošanās tika pieņemti konkrēti lēmumi (skatīt 4 Protokolus) (15.01.) – par mazo pelaģisko zivju dzīvsavara noteikšanu ostās, (20.02.) – par lašu kvotu izmantošanas jautājumu, (23.09.) – par atbalstu piekrastes zvejā un selektīviem zvejas rīkiem, Latvijas nostāju 2026.g. zvejas iespēju aizstāvībā, balstoties uz ZKP sēdi 03.09.2025 (nav protokola mājaslapā), (15.12.) – par regulējumu 2026.gadā Baltijas jūrā makšķerēšanai un zemūdens medībām, lašu kvotas izmantošanu un reņģu, brētliņu nenozvejoto limitu pārcelšanu uz nākošo gadu.

3.2. Zivju Fonds

Biedrību “Latvijas Zvejnieku federācija” kā padomes loceklis kopš 2003.gada pārstāv Ē. Urtāns.

2025. gadā notikušas 6 Zivju Fonda sēdes , 1 –a izbraukuma sēde (Augšdaugavas novads), kā arī 1-a elektroniskās saskaņošanas procedūra.

Zivju Fondā ikgadēji tiek izskatīti vairāki simti projektu, atbilstoši MK Noteikumiem par Zivju fondu un tā Nolikumu. Iedzīvinājusies pastāvīga prakse, kad Padomes locekļi attālināti veic projektu vērtēšanu, ņemot vērā arī vērtētāju pārstāvju sagatavotos atzinumus. Tālāko apstiprināto projektu uzraudzību veic LAD.

2025.gadā LZF ir atbalstījusi Jāņa Lapsas piemiņas biedrības projektu “Grāmatas “Valda Brauna aprakstu un fotogrāfiju krājuma Dzimtais krasts) izdošanai.

Latvijas Zvejnieku federācija arī veicinājusi un veiksmīgi piedalījusies starptautiskā skolnieku izglītības projektā “Starptautiskā jauniešu vasaras nometne “Zvejniekciema attīstība 21.gadsimtā. Jūrmalciems”” – Jūrmalciemā, 28.07.-01.08.2025.

3.3. Zvejniecības komercdarbības licencēšanas komisija

Šajā komisijā 2025.gadā LZF pārstāv tās biedrs Ē. Urtāns,

Pēc komisijas sēžu protokoliem (nav pieejami publiskā aprītē) un informācijas no ZM Zivsaimniecības departamenta, LZF pārstāvis ir piedalījies šīs komisijas sēdēs, kas pēc mūsu ierosinājuma gada sākumā notika attālināti, paērejot noelektroniskās saskaņošanas.

Komisijas darbs ir salīdzinoši ātrs, jo tiek regulāri licencēti tālējūras, atklātās jūras un piekrastes ūdeņu komerczvejas uzņēmumi, arī jaunie, nosakot to komerczvejas laiku no 1 līdz 5 gadiem. Pārsvarā sēdes notiek 1 reizi mēnesī, bet ir bijuši gadījumi, kad tās notiek biežāk. Sakarā ar dokumentāciju, kas jāsniedz, konsultējam un atbalstam mūsu biedrus.

3.4. Latvijas Zvejnieku federācijas dalība citos pasākumos.

2025.gada notikumi, sanāksmes, konferences, sēdes attālināti un uz vietas bija ap 40. Nedēļā, kā parasti, vidēji 2 reizes, kas prasa laiku un spēju to atrast, gatavot dokumentus, atbildes, organizēt, atrodot laiku vakaros. It sevišķi daudz aktivitāšu bija 2025.gada sākumā un gada nogalē.

Par citiem nozīmīgiem notikumiem:

1. 2025. gada 07.novembrī Jelgavas pilī, kā arī attālināti LLKC mājaslapā, Facebook vietnē notika gadskārtējā zivsaimniecības konference “Zivsaimniecības konference un “Lielais Loms 2025” laureātu godināšana. LZF piedalījās uz vietas, kā arī interneta vietnēs. Konferences materiāli pieejami LLKC mājaslapā.

Nominācijā “Jauns un daudzsološs nozarē” pasniegta zv/s “Oskars-D” īpašniekam Oskaram Dančauskim. Zvejniecībā no: 2002. gada (sācis 7 gadu vecumā). Pirmā darba vieta: tēva uzņēmumā “Zvejnieku saimniecība Staģis-1”,

Rīga. Ilgstoši vienīgais zvejnieks Rīgas Centrāltirgū ar paša zvejotām zivīm. Aktīvs Latvijas federācijas biedrs kopš 2013.gada, kā Zivsaimniecības Konsultatīvās padomes loceklis.

2. Dalība klātienē un attālināti apspriedēs – 17.06.2025, ZM, Svaigo zivju tirdzniecības problēmas Latvijā, 30.10.2025, ZM, Par grozījumiem zvejas tiesību nomas un piekrastes zvejas limitu regulējumā, 10.11.2025, ZM, Darba grupas sanāksme par izsekojamību iekšējo ūdeņu zvejā, 03.12.2025, ZM, Par zvejas papildus regulācijas nosacījumiem 2026.gadā, 28.-30.10.2025, Liepāja, LIFE projekta “REEF” noslēguma conference, kā arī publiskajās projekta apspriedēs Salacgrīvā (10.novembris) un Ķemeru (9.decembris), kuru rezultātā tika atcelti uz pārstrādi plānotajās jūras aizsargājamās teritorijās uzņēmējdarbības un atpūtas vispārējie liegumi.

4. Latvijas Zvejnieku federācija veicina skolnieku zivsaimniecisko izglītību.

Skolnieku zināšanu par Baltijas jūras piekrastes zvejniecību un dabas aizsardzību.

2025. gadā biedrība “Latvijas Zvejnieku federācija” – ar tās biedru iesaisti (Jūrmalciems, Nīcas pagasts) - organizēja un realizēja ar zivsaimniecību saistītu vasaras nometni –vidusskolas un studentu vecuma dalībniekiem. Tā bija 10-tā pēdējo 9 gadu laikā. Piedalījās arī 10 dalībnieki no Paderbornas Universitātes (Vācija) “ERASMUS” programmas – projekta ietvaros par ūdeņiem un upēm. Kā arī pārstāve no RSU Antropoloģijas katedras – prof. Guntra Aistara (Vīnes Universitāte), kura pēta Latvijas piekrastes zvejniecības vēsturi, kopā ar savu doktorantu.

Projekts “Zvejniekciema attīstība 21. gadsimtā: Jūrmalciems” -

tika iesniegts Zivju fondā un tika saņemts atbalsts tā realizēšanai, par spīti konkurencei no vairākiem iesniegumiem par vasaras skolnieku nometnēm makšķerēšanā.

Nometne notika Jūrmalciemā (28.07.-01.08.2025) kempingā “”Klajumi” un jūras krastā ”Laivu māja”, ar ļoti labu ēdināšanu, semināra telpu un laipnu attieksmi pret nometnes dalībniekiem. Nometnes vadība varēja uzturēties kempinga mājiņās, bet skolnieki teltīs - tuvu tām. Laika apstākļi sākotnēji bija gaidāmi – kā nepastāvīgi : vējš no jūras un lietus, taču lietussgāzes kopumā netraucēja nometnes norisi.

Nometnes mērķis bija:

1. Palielināt skolu jaunatnes un pedagogu informētību par Jūrmalciema kā zvejniecības centra vēsturisko pieredzi kontekstā ar jauniem risinājumiem, vietējām ar jūru saistītām tradīcijām, kuras papildinātas ar mūsdienīgiem risinājumiem.
2. Īstenot jauniešu mācīšanos par zvejniecības vēstures, mūsdienu aktualitāšu un turpmākās attīstības tēmām.
3. Īstenot jauniešu mācīšanos par Baltijas jūras zivju krājumu aktuālo pētījumu rezultātiem, zivju krājumu pētniecības un zvejas metodēm.
4. Iedvesmot jauniešus radīt jaunas idejas ar zvejniecību saistītas uzņēmējdarbības attīstīšanai.

Nometnes pamatojums:

Apmeklējot Liepāju Valsts prezidents K.Ulmanis izrādīja dziļu interesi par zvejnieku dzīvi un zvejniecības vajadzībām, ierodoties zvejnieku ostās, zvejnieku pasākumos un zvejnieku ciemos. «Valdība gādājusi un gādās, »apliecināja Prezidents, «lai tiem, kuri dzīvo pie jūras sāļā ūdens un smiltszemē, lai tiem dzīve būtu pēc iespējas vieglāka.». Pēc svinībām Liepājā

Prezidents(..)izbrauca iepazīties ar ļaužu dzīvi, kas dzīvo smilšainajā jūrmalas rajonā. Prezidents uzkavējās arī Jūrmalciemā, aprunādamies ar zvejniekiem, interesējoties, ar ko viņi mēslo zemi, ja vieglā zemē raža tik laba. Prezidents uzslavēja Jūrmalciema iedzīvotājus un ieteica izmantot jūras izmetumu mēslojumu, cik vien iespējams(..).”(Avots:Zvejniecības Mēnešraksts, Nr.3,01.06.1937.).1937.gadā ar 561 tonnu nozvejoto mencu Jūrmalciems bija otrā ražīgākā jūras zvejniecības kopiena aiz Liepājas (Dati: Zvejniecības Mēnešraksts, Nr.2,01.02.1938.). 2023.gadā Latvijā kopumā piekrastes zvejā ir iegūtas piezvejā 18 tonnas mencu (Dati:Latvijas Zivsaimniecības gadagrāmata 2024).

Piekrastes zvejnieka profesijā strādājošo skaitā ir vērojams samazinājums. Pēc Zemkopības ministrijas datiem, piekrastes profesionālo zvejnieku skaits kopš 2004.gadā samazinājies gandrīz desmitkārt(2004.gadā – 921, 2017.gadā - 147)(Kolāts,2019). Ar zveju nodarbināto iedzīvotāju vidējā vecuma palielināšanās dēļ pieaug grūtības modernizēt zivsaimniecību un ieviest jaunas, uzlabotas tehnoloģijas. Aktuāla kļūst zvejniecības jomas papildināšana ar jaunām nozarēm. Tūrisms ir nozīmīgs jūras nozaru darbības un ar tām saistīto materiālā un nemateriālā mantojuma un piekrastes kopienu identitātes saglabāšanai (Eiropas Parlaments,2021).Pārmaiņu izzināšanai Jūrmalciems ir nozīmīgs ar zvejas tradīcijām un uzņēmīgiem, uz jaunievedumiem orientētiem zvejniekiem O.Kadeģi, J.Ziemeli, Dz.Ziemeli un I.Rogu, kuri meklē iespējas tradicionālā dzīvesveida turpināšanai.

Tādēļ par projekta “Zvejniekciema attīstība 21.gs.: Jūrmalciems” īstenošanas vietu izvēlēts Jūrmalciems, kur zvejniecības vēsturiskā pieredze savijas ar jauniem risinājumiem. Vietējās tradīcijas - dzīves pie jūras sūruma papildinājies ar ārvalstīs gūstamiem uz komfortu orientētiem risinājumiem, lai zivsaimniecības atmosfērā īstenotu jauniešu mācīšanos par zvejniecības vēstures mūsdienu aktualitāšu un turpmākās attīstības tēmām, uzzinātu Baltijas jūras zivju krājumu pētījumu rezultātus, gūtu praktiskas iemaņas zivju krājumu pētniecībā, kā arī ģenerētu idejas ar zvejniecību saistītas uzņēmējdarbības attīstīšanai.

Nometnes galveno izglītojošo nodarbību saturs:

1. Novadīt teorētisku, interaktīvu nodarbību “Latvijas zivsaimniecības konkurētspējas palielināšanas virzieni 21.gs. iespēju kontekstā” (Zemkopības ministrijas Zivsaimniecības departamenta pārstāvis)

2. Novadīt teorētisku, interaktīvu nodarbību “Aktuālie pētījumi Baltijas jūras mencu un plekstes krājumu novērtēšanā” (Dr.Biol. Ivars Putnis, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR")
3. Novadīt teorētisku, praktisku nodarbību “Ekosistēmā balstīta pieeja zivsaimniecības attīstībai piekrastes zvejniekciemos” un praktisku nodarbību “Praktiskie darbi - vada vilkšana gar krastu dažādos dziļumos - piekrastes zivju mazuļu uzskaitē” (Dr. biol. I.Putnis, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR")
4. Novadīt praktisku nodarbību “Piekrastes zvejnieku kopienu iespējas aizstāvēt savas tiesības definēt savas prakses, dzīvesveidu un politiskās nostājas dzīvesveida suverenitātes saglabāšanai” (Dr. socantropoloģija Guntra Aistara, Centrāleiropas Universitāte, Vīne, RSU, Rīga)
5. Novadīt nodarbības “Jūrmalciema senās un slavenās zvejas tradīcijas” un “Zvejas rīku meistarklase” (biedrība "Jūrmalciema valgums")
6. Novadīt paneldiskusiju “Jaunas iespējas tradicionālā dzīves veida turpināšanai 21. gadsimta mainīgajos apstākļos.
” (Jūrmalciema zvejnieki)
7. Novadīt nodarbību “Grenze zwischen Lettland und Deutschland?” (Dr. Michael Lönz Westfälische Forum für Kultur und Bildung, University Paderborn Deutschland)
8. Novadīt nometnes dalībniekiem teorētiski - praktiskas nodarbības “Jūrmalciema Pūsēnu kalna noslēpumi” (A.Maisiņš, Dabas aizsardzības eksperts)
9. Novadīt ekskursiju “Latviešu vēsturisko piejūras kopienu attīstība un risinājumi ekonomiskai izaugsmei" (Marina Vikaine - gide)

10. Novadīt nodarbību, meistarklasi “... reņģe gan jākūpina caur alkšņa malciņu, caur priežu čiekuriņu, tad viņa ir prīmā!” (Dz. Ziemelis, Jūrmalciema zvejnieks)

11. Novadīt meistarklasi “Mazā atklāto ūdeņu ekspedīcija - Bārta” (A. Būmeistars, Valsts vides dienests)

12. Nometnes dalībnieku uzdevumi:

Izveidot videomateriālu un novadīt nometnes ietvaros izveidotu mācību nodarbību par Jūrmalciema zvejniekiem, kuri pastāvīgi meklē un atrod jaunas iespējas, par risinājumiem tradicionālā dzīves veida turpināšanai Liepājas, Paderbornas vispārizglītojošo skolu skolotājiem un vienai klasei katrā skolā (nometnes dalībnieki),

13. Informēt Liepājas reģiona sabiedrību par projekta Starptautiska jauniešu vasaras nometne “Zvejniekciema attīstība 21. gadsimtā: Jūrmalciems” norisi ar publikācijām facebook.com, liepajniekiem.lv,

14. Kā arī sniegt materiālu EUROFISH (Brisele) nākošajam informatīvajam tematiskajam izdevumam par Latvijas zivsaimniecību – kvalitatīvā daudzpusīgā piekrastes zivsaimniecības izglītības skatījumā.

Nometnes darba kārtībā bija lekcijas, kā arī z/i “”BIOR” praktiskie darbi pie jūras, lai gan bija vējaini laika apstākļi.

Nometnes dalībnieki (37) noklausījās, diskutēja teorētiskajās nodarbībās, jo bija ļoti labi sagatavotas prezentācijas saistībā ar nometnes tematiku, kā arī piedalījās praktiskajās nodarbībās.

Viens no notikumiem tradicionāli ārpus sabiedriskajām aktivitātēm, bija zivju zupa, veidota no jūras veltēm un bagātināta sevišķā receptē. Nometnes dalībnieki, kā arī citi (vecāki) aktīvi piedalījās tās sagatavošanā.

Pārskats PIRMO REIZI jauno laiku vēsturē par mūsu 10. zivsaimniecisko nometni tika publicēts 2025.gada septembra - oktobra EUROFISH žurnālā un LLKC “Zivju lapā”.

5. Dalība starptautiskajās aktivitātēs.

2025.gadā biedrība “Latvijas Zvejnieku federācija” piedalījās 3 starptautiskajos pasākumos (2 konferences un 1 pieredzes apmaiņas brauciens).

1. No 16.jūnija līdz 18.jūnijam Tallinā notika EUROFISH konference “Predators and invasive species – a Threat or a Bussiness Opportunity”. Tajā piedalījās pārstāvis n

Piedalījās pārstāvis no Kurzemes Zvejnieku asociācijas Dzintars Ziemelis un no Latvijas Zvejnieku federācijas Ēvalds Urtāns, līdzfinansējot autotransporta izdevumus.

Konference bija augsta līmeņa un labi organizēta, piedaloties uzņēmējiem un ministriju pārstāvjiem. Tika sniegtas prezentācijas par invazīvajām jūras dzīvnieku sugām Eiropas ūdeņos, kā arī par roņu un jūras kraukļu būtisko ietekmi uz zivju krājumiem (pieejamas konferences mājaslapā).

Klātesošo interesi radīja prezentācijas par roņu izmantošanu Grenlandē un jūras kraukļu gastronomisko pārstrādi Igaunijā. Bija arī iespēja noslēdzošajā dienā degustēt ēdienus no jūras kraukļiem.

Mūsu kopējā skatījumā gūvām informāciju un risinājumiem Baltijas jūrā jūras kraukļu graujošās ietekmes mazināšanai. Igaunijā it sevišķi šī putnu savairošanās rezultātā pēc veiktajiem pētījumiem piekrastes ūdeņos ap salām katastrofāli samazinājies vairāku sugu krājuma stāvoklis (raudas, asari, zuši, lucīši, vimbas), kā arī salaku skaits Pērnavas upē. Dažās ostās Eiropā, ne pie mums, notiek medības, kas ir darbietilpīgi, jo putni ir ļoti uzmanīgi un nirst pēc šāviena trokšņa. Viens no galvenajiem ziņotājiem informēja par aktivitātēm, lai EK veiktu izmaiņas Putnu direktīvā, 2025.gada vasarā, izņemot jūras kraukli no īpaši aizsargājamo sugu saraksta. Diemžēl tas nav noticis. Un populācija turpina arī pieaugt Liepājas ostas, Bārtas upes un Liepājas ezera akvatorijā. Rezultātā arī pie mums strauji samazinās vietējās zivju sugas un palielinās ievainoto zivju daudzums.

2. LLKC organizēja (10.-13.novembris) piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejnieku pieredzes apmaiņas braucienu uz Somiju – Somu jūras līča austrumdaļā. No mūsu biedrības piedalījās pārstāvji no SIA “Majoka”, IK “Asarītis-1”, IK “Saiva-1”, zv/s “Staģis-1”, ZKS “Vecdaugava”, SIA “Leste” – kopā 7 pārstāvji.

A. Inovācijas.

Tika aplūkots Somijā inovatīvs risinājums zivju resursu aizsardzībai no roņiem. Tikāmies ar zvejnieku Mikaelu Lindholmu (*Söderbylax Oy*), kurš sadarbībā ar Nacionālo resursu institūtu *Luke* testē un attīsta dažādus roņu atbaidīšanas līdzekļus. Priekš Latvijas atklātās jūras piekrastes pastāv riski, zaudējot roņu drošo murdu ar metāla konstrukcijām lielākā vētrā, kā jau tas ir noticis Saulkrastos iepriekš ar EZF finansējumu. Mūsu zvejnieki analizēja labās un vājās puses rīkam.

Dienas otrā pusē tika apmeklēts zivju audzēšanas uzņēmumu *Oy Semilax Ab* nelielā Valko zvejas ostu ar 1 zvejnieku. Jūras dārzos uzņēmums audzē varavīksnes foreles netālu no AES. Izaudzēto filetē un realizē reģionā. Katru gadu zaudē ap 10 t zivju, kuras noēd pelēkie roņi par spīti aizsargājošām konstrukcijām. Vienlaikus viņiem ir ļoti jaudīga aparatūra eļļas un tauku ieguvei no zivju atkritumiem un **piezvejas**.

B. Projektu pieredze un tradīcijas.

Pirmās dienas vakarā bija iespēja apmeklēt zvejnieku apmācību un tradicionālās amatniecības centru Kuggom. Līdzīgi, kā citviet Baltijas jūrā, Somijā ir dramatiski samazinājies piekrastes zvejnieku skaits, un tagad apmācību centrs ir nonācis uzturēšanas izdevumu problēmu priekšā. Bija laba iespēja satikt ESCO FLAG bijušo vadītāju, kurš nu ir pensijā un bezatlīdzības kārtībā šeit darbojas.

Sevišķu interesi Pierīgas zvejniekus saistīja vēsturisko koka zvejas laivu atjaunošana vai jaunbūve. 3 angāros pa vakariem darbojās ap 10 amatieriem-interesentiem, Mūsu zvejnieki vērtēja un deva pat padomus būvniekiem – kā labāk darboties, lai pēc tam varētu galvenokārt izvietot savos īpašumos, kā savu vectēvu darbības jūrā piemiņas eksponātus.

Otrās dienas pēcpusdienā, pārceļoties ar prāmi uz salu, bija iespēja tikt ar vietējiem projektu īstenotājiem un jauniem zvejniekiem, kuri guvuši atbalstu no FLAG un EMFAF programmām. Bija viens projekts piekrastes zvejniekiem –

darbības dažādošanai – nomedīto meža dzīvnieku pirmapstrādei. Arī mūsu pārstāvji braucienā bija saistīti ar medībām. Šis projekts sevišķi piesaistīja Juri Dančauski, kurš ilgstoši komunicēja realizētā projekta telpās un deva padomus un novērtējumus vietējiem zvejniekiem. Kā rezultātā ļoti augstu novērtēja pieredzes apmaiņas brauciena uz Somiju rezultātus un teica labus vārdus LLKC par viņam derīgo braucienu- šai sakarā.

Brauciena laikā bija iespēja arī apmeklēt Martta asociācijas biroju, lai gūtu ieskatu šīs organizācijas darbībā un nozīmē vietējā kopienā saistībā ar piekrastes zvejniecību. Mums bija labs vērtējums par šeit vienīgās sievietes- zvejnieces darbību šajā pusē, to skaitā zemledus vada zveju un pārstrādes organizēšanu, kā arī centra izveidi uz salas pamatskolā un veiksmīgiem projektiem. Kā arī piedāvātiem vietējiem ēdieniem bez lašiem.

C. Tiešā tirdzniecība un pārstrāde

Otrās dienas rītā bija vizīte pie zivju kūpinātavas īpašnieka Ahvenkoski, kur īpašnieks iepazīstināja ar savu pieredzi viesu uzņemšanā un plašo ēdienu klāstu, ko iespējams piedāvāt apmeklētājiem.

Viesu nams bija ļoti labs un tai nokalnē, lai to uzbūvētu vajadzētu kādu 1 mljn. EUR. Saimnieki un apkalpojošais personāls laipni sagaidīja- pirms ienākšanas lika novikt kurpes, jo šai namā jābūt labai higiēnai, lai labi notiktu Somijas bagātnieku dažādie pasākumi. Tika piedāvāts ļoti plašs ēdienu klāsts uz degustāciju, kur pārsvarā bija ēdieni ar lašu zivīm. Daļa no mūsu brauciena dalībniekiem bija pārsteigti par plašo piedāvājumu un netika galā ar piedāvājumu.

Mūsu pārstāvji uzdeva jautājumus par īpašnieka zveju tajā netālajā līcī. Ar ko zvejo, kādi liegumi vai citi nosacījumi, ko nozvejo. Viņš tā kā nevēlējās rādīt savus zvejas rīkus un stāstīt par nozveju. Noskaidrojām, ka zem vietējā HES līcī pagāšnakt nozvejoja ap tonnu nēģu. Kas, starp citu, Somijā ir nēģu svētki un veca tradīcija. Izrādījās arī, ka Somijā nav lašveidīgo ieguves rudens liegums jūrā, atšķirībā no mums.

Sakarā ar profesionālajiem jautājumiem no mums, īpašnieks bija piesardzīgs sava zivju pārstrādes uzņēmuma parādīšanā. Pakošanas centrā un citur kūpināšanā bija daži no Ukrainas kara bēgušie darbinieki, bet pie uzņēmuma namdurvīm bija vairāki uzpircēji, kā pie mums - Rīgas jūras līča Rietumu piekrastes mājražotājiem.

Beigās daļa no brauciena dalībniekiem pa tiešo iegādājās zivju kūpinājumus. Par to pašu cenu tirgū, kā Latvijā. 35 EURO kg aukstiem lašu kūpinājumiem. Uzņēmuma vadītājs iezīmēja tādu faktu, kad pirms otrā kara Ukrainā – pie viņa uzņēmuma durvīm atbrauca Krievijas tūristu autobusi - apmēram 20 dienā. Kā arī katrs turīgais iegādājās zivis vidēji par 200 EUR

3. Dalība LIFE konferencē Briselē

2025.gadā regulāri komunicējam ar mūsu jumta organizāciju LIFE. Šī gada laikā ārpus nostādņēm par kopējo zivsaimniecības politiku Eiropā jūrā un piekrastes ūdeņos (CFP), kur LIFE aktīvi piedalījās un izteica viedokli, kuru mēs atbalstījām.

Katru mēnesi tika organizēta pirmās nedēļas otrdienā ZOOM diskusija par aktuālo zivsaimniecībā Eiropas Komisijā, jo LIFE ir deleģēta iespēja Briselē piedalīties Reģionālajā Padomdevēju Padomē (RAC), kā arī zvejas iespējām un draudiem tuvākā laika periodā un citiem aktuāliem jautājumiem. Neskatoties uz to, ka mūsu biedrība nav LIFE Valdes sastāvā, bet tikai oficiāls biedrs, kurš maksā ikgadējo biedru naudu, mums tika dota iespēja piedalīties šajās sēdēs un izteikt savu viedokli. Piedalījāmies 8 attālinātās sēdēs, kurās arī tika sniegta visjaunākā informācija zvejniecībā, to skaitā arī piekrastes zvejā.

Mūsu dalība tika apmaksāta augsta līmeņa LIFE organizētā konferencē-vēlēšanās Briselē no 16.11. līdz 18.11.2025. Saistībā ar to, ka Latvijas Zvejnieku federācija katru gadu maksā biedra naudas, kopš iestāšanās pirms 10 gadiem (Dānija, Sturupsen) – mēs tikām uzaicināti uz lielsanāksmi - visiem LIFE 38 biedriem un to skaitā - uz Valdes vēlēšanām. Kā arī personiski esam labā saziņā.

Lai arī kopā nākšana bija 1 dienu – tā bija organizēta visaugstākajā līmenī – ar 15 tulkiem, katra dalībnieka priekšā stādīšanos (LZF). Ar prezentācijām un EP deputātu stāstiem, kā arī EK komisāra Marines Affairs and Fisheries Costas Kadiz vēstījumu. Ko arī ierakstīju telefonā, sēžot nelielā attālumā.

Bija iespēja ārpus izteikties par problēmām katras valsts piekrastes zvejā, ko arī izmantoju, jo vairumam atbraukušo, it sevišķi Atlantijas okeāna piekrastē un Vidusjūrā, nebija sevišķi par ko teikt. Vairāki, kuri nemitīgi piedalījās diskusijās – no Vācijas, Lielbritānijas, Francijas – visulaik komentēja prezentācijas, manā skatījumā, lai viņus ievērtētu par kompetentiem – gala rezultātā laikam - tikai runāšanas pēc.

Mums, brīnums, izdevās tur piedalīties šajā lielsanāksmē bez jebkāda valsts atbalsta un citu EJZAF fondu saistībā.

Latvijas Zvejnieku federācijas ieguldījums šai sakarā:

1. Man bija iespēja izteikties par plānotajām jūras piekrastes aizsargājamām teritorijām Baltijas jūrā, to skaitā, Latvijā. Lai 2030.gadā būtu 10 proc rezervāti mums un Jums, pēc projekta REEF. Visi delegāti no Baltijas jūras piekrastes zvejniekiem – to uzskatīja par Latvijas Dabas aizsardzības pārvaldes projekta cenšanos iznīcināt piekrastes zvejniekus putnu un rifu sakarā.
2. Uzdevu jautājums par tiešo tirdzniecību piekrastes zvejniekiem – vienam ļoti gudram prezentācijas autoram no EK (Francija). Izrādījās, ka viņš nepārvalda nekādu zināšanu no svaigo zivju tirdzniecības, kā tikai to, ka Spānijā tiešā tirdzniecība piekrastes zvejniekiem ar likumu aizliegta.
3. Izrādās, ka piekrastes zvejnieki, pēc manas diskusijas ar Zviedrijas, Somijas un Dānijas uzņēmējiem, teica, ka nav pārdošanā jādod nedzīvas zivis. PVD viņu valstīs vispār tādus jautājumus nerisina. Vajag, lai piekrastes zvejniecība neiznīkst pēc pakalpīgo ierēdņu darbībām.

6. Biedrības „Latvijas Zvejnieku federācija” Valdes sanāksme LLKC centrā 2025.gadā.

Valdes, biedru, valsts un citu institūciju atklātā sēde notika 2025. gada 09.10.2025 LLKC birojā, Rīgas ielā 34, Ozolniekos.

Sanāksme tika atbalstīta no LLKC līdzekļiem, kā LLKC seminārs.

Dalībnieki bija, gan mūsu biedrības zvejnieki, gan LLKC, ZM Zivsaimniecības departaments, z/i “BIOR” pārstāvji.

Tās mērķis bija jaunākā informācija zvejniecībā un citi jautājumi piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejā 2025.gadā.

Sēdes darba programma:

1. Piekrastes zvejas iespējas 2026.gadā un Zvejas kontroles regulējuma izmaiņas..... ZM Zivsaimniecības departaments
2. Datu vākšana un projektu aktualitātes 2025.gada piekrastes zvejā z/i “BIOR”
3. Svaigo zivju tirdzniecības risinājumi ... LZF un ZM Zivsaimniecības departaments
4. Par kormorānu problēmu piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejā..... LZF

1. Piekrastes zvejas iespējas 2026.gadā un MK Zvejas noteikumu izmaiņas.

2026.gadā Baltijas jūras un piekrastes zvejā turpināsies komerciālās zvejas iespēju samazināšanās.

Eiropas Komisijā valda “zaļā” kursa noskaņojums, kurš neņem vērā ICES izstrādes, zinātniskos pamatojumus un rekomendācijas. Un nekādas izmaiņas nav gaidāmas. Viss tiek nogrūsts uz zvejniekiem un makšķerniekiem.

Baltijas jūras piesārņotāji – lauksaimnieki, attīrīšanas iekārtu apsaimniekotāji, mežu izcirtēji un melioratori, kuģu firmas - līdz šim mūsu valstī nedarbojas pēc principa, kas noteikts Latvijas Vides aizsardzības likumā – piesārņotājs maksā.

Piekrastes zvejā problēmsituācija turpināsies atklātajā Baltijas jūras daļā ar mencu. Mencas gadījumā piekrastes zvejas iespējas nemainās – 10 t piezvejā. 2026.gadam tam tiek plānots kopējais līmenis - 16-17t.

2. Datu vākšana un projektu aktualitātes 2025.gada piekrastes zvejā

Tika sniegta z/i ”BIOR” informācija par projektiem, kuri tiek realizēti saistībā ar piekrastes zivju pētniecību – Baltic-Interreg programmas projektu “Round Goby”(apaļais jūrasgrundulis) un LIFE projektu “Reef”, kurš ir nobeiguma fāzē. Veiktie pētniecības darbi pēc varbūtības principa ar piekrastes zvejas uzņēmumiem

tika novērtēti kā veiksmīgi, jo datu vākšana par nozvejām, struktūru un piezveju ir nepieciešama zinātniskajām rekomendācijām un zivju krājumu izvērtējumiem.

3. Svaigo zivju tirdzniecības risinājumi

Atsaucoties uz 2025.gada 17.jūnija sanākumi Zivsaimniecības departamenta sanākumi par svaigo zivju tirdzniecību, kuras laikā risinājās spraigas diskusijas, aktualizējām šīs problēmas risināšanu tirdzniecības vietās. Notika arī attālināta pieslēgšanās no Zemkopības ministrijas ar 2 slaidu prezentāciju. Jāatzīmē, ka citās valstīs ir liberāla pieeja, pircējam pārdodot dzīvu zivi un pēc pieprasījuma nogalinot. Latvijā savulaik tika panākts, ka no lielveikaliem pazuda dzīvas karpas, kuras atradās akvārijos. Pēc diskusijām, diemžēl, svaigo zivju tirdzniecības problēma valsts līmenī tika nobīdīta uz nezināmu nākotni. Tika aicināts z/i “BIOR” veikt dzīvajām un nedzīvajām zivīm audu analīzes (bez finansējuma), lai konstatētu iespējamās atšķirības, kas nonāk lietotājam – pircējam.

4.Par kormorānu problēmu piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejā

Par dalību EUROFISH konferencē informāciju sniedza Ē.Urtāns. Mūsu kopējā skatījumā galvenokārt guvām informāciju un risinājumiem Baltijas jūrā jūras kraukļu graužošās ietekmes mazināšanai. Igaunijā it sevišķi šī putnu savairošanās rezultātā pēc veiktajiem pētījumiem piekrastes ūdeņos ap salām katastrofāli samazinājies vairāku sugu krājuma stāvoklis (raudas, asari, zuši, lucīši, vimbas), kā arī salaku skaits Pērnavas upē.

Arī daudzviet Latvijā ir tāda problēma. Akvakultūras uzņēmumi pie mums saņem DAP atļaujas jūras kraukļu skaita samazināšanai. Bet citviet, kaut vai piejūras dabas liegumos, mednieki pīļu medību laikā nomedī nelielu skaitu šo putnu, jo par katru nomedīto ūdensputnu aplikācijā ”Mednis” jāsniiedz informācija. Dažās ostās Eiropā, ne pie mums, notiek medības, kas ir darbietilpīgi, jo putni ir ļoti uzmanīgi un nirst pēc šāviena trokšņa. Viens no galvenajiem ziņotājiem informēja par aktivitātēm, lai EK veiktu izmaiņas Putnu direktīvā, 2025.gada vasarā, izņemot jūras kraukli no īpaši aizsargājamo sugu saraksta. Diemžēl tas nav noticis.